

TOR, onion routing

Wojciech Balik

Streszczenie

Trasowanie cebulowe powstało jako technologia rządowa, ale zyskało także popularność wśród innych użytkowników internetu, wraz z powstaniem projektu TOR, czyli oprogramowania implementującego trasowanie cebulowe, oraz sieci routerów, tworzonej przez społeczność. TOR, jak każde inne oprogramowanie, ma swoje wady i zalety. O ile w większości przypadków wydaje się że spełnia on swoją funkcję, to istnieje szereg szereg technicznych ataków, które teoretycznie mogą narazić bezpieczeństwo jego użytkowników. Oprócz niebezpieczeństw czających się na użytkowników od strony technologii, istnieją także niebezpieczeństwa wynikające z braku wiedzy odnośnie tego jak ta technologia działa.

1 Wstęp

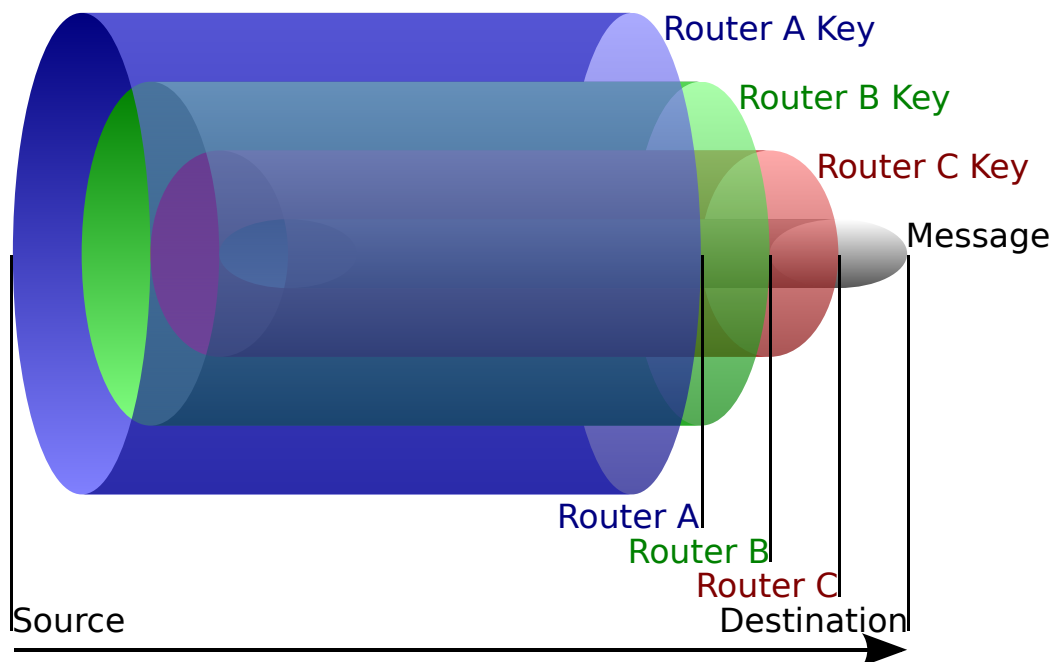
1.1 Onion routing

Trasowanie cebulowe(ang. onion routing) to sposób wymiany informacji pozwalający zachować nie tylko prywatność, ale także anonimowość. Idea ta powstała w drugiej połowie lat 90.[1], a jej pierwotnym celem było zabezpieczenie komunikacji agencji rządowych. Sposobem na osiągnięcie tego celu jest przesyłanie danych przez sieć anonimizującą, a konkretniej przez N losowo wybranych węzłów, uprzednio szyfrując wiadomość kluczami publicznymi węzłów od ostatniego do pierwszego. Węzły po kolei zdejmują odpowiadające im warstwy szyfrowania, dzięki czemu dopiero ostatni router może zobaczyć prawdziwą wiadomość(co nie znaczy że może ją przeczytać, przykładem jest użycie protokołu HTTPs). Cała ta struktura przypomina cebulę, która także składa się z warstw, stąd też nazwa “trasowanie cebulowe” Oczywiście, wymaga to przyjęcia pewnych założeń, tak jak np. to że węzły powinny być niezależne od siebie, kontrolowane przez różne osoby, organizacje, ale tym zajmiemy się później, w bardziej technicznej części eseju.

1.2 TOR

Implementacją trasowania cebulowego jest TOR(Tor Onion Router), czyli stworzone w latach 2002-2004 oprogramowanie oraz sieć routerów, dostępne nie tylko dla agencji rządowych, ale także dla osób prywatnych, chcących zachować prywatność lub anonimowość. Tor może być używany jako proxy między użytkownikiem a całą resztą “zwykłego” internetu, ale oferuje także możliwość wystawienia serwera(TOR hidden service), który będzie widoczny tylko dla użytkowników sieci TOR. Dużą zaletą tego rozwiązania jest szyfrowanie end-to-end, dzięki czemu nawet po zdjęciu warstwy szyfrowania odpowiadającej ostatniemu routerowi, mamy gwarancję że nie będzie on w stanie odczytać wysyłanej wiadomości.

Zanim przyjrzymy się tej technologii z bliska, warto rozwiązać pewne wątpliwości. Większość ludzi którzy słyszeli o TORze, zapewne zetknęła się z opinią, że jest to sieć służąca wyłącznie do nielegalnych celów, takich jak udostępnianie pornografii dziecięcej bądź handel narkotykami.

Rysunek 1: Warstwy szyfrowania (autor: HANtwister, Wikipedia[2])

Gdyby tak było, żadnemu przestępcy nie opłacałoby się używać TORa, dlatego że jeśli służby zauważyłyby że ktoś go używa, to najprawdopodobniej jest on przestępcą. Można w takim razie się zastanawiać, dlatego używanie TORa jest legalne? Czy zdelegalizowanie go nie ułatwiłoby pracy służbom? Roger Dingledine, współtwórca TORa wypowiedział się o tym w następujący sposób:

The United States government can't simply run an anonymity system for everybody and then use it themselves only. Because then every time a connection came from it people would say, "Oh, it's another CIA agent." If those are the only people using the network.

Należy pamiętać że służbom także zależy na anonimowości i prywatności. Gdyby istniał odpowiednik TORa używany jedynie przez agencje rządowe, służby z innych krajów prędzej czy później dowiedziałyby się o adresach IP przekazników tej sieci, przez co cała technologia stałaby się kulą u nogi. Wniosek z tego jest taki, że aby istniała anonimowość, musi też istnieć różnorodność. W interesie każdej osoby używającej TORa jest to, aby korzystali też z niego inni, a wzajemne zwalczanie się jest nikomu nieopłacalne.

2 TOR od strony technicznej

2.1 Struktura sieci

Sieć TOR charakteryzuje się tym że jest hybrydą między systemem rozproszonym a scentralizowanym. Routery, nazywane często przekąźnikami(ang. Relay), są tworzone przez społeczność. Każdy może stworzyć własny router, przez który będą się łączyć inni użytkownicy. Jak w takim razie dowiedzieć się o ich istnieniu? Tutaj pojawia się scentralizowana część sieci. Na świecie istnieje 10 uprzednio wybranych(rys. 2), zaufanych węzłów(directory authorities). Co godzinę,

DIRECTORY AUTHORITIES

MORIA1 - 128.310.39 - RELAY AUTHORITY
TOR26 - 86.59.21.38 - RELAY AUTHORITY
DIZUM - 194.109.206.212 - RELAY AUTHORITY
TONGA - 82.94.251.203 - BRIDGE AUTHORITY
GABELMOO - 131.188.40.189 - RELAY AUTHORITY
DANNENBERG - 193.23.244.244 - RELAY AUTHORITY
URRAS - 208.83.223.34 - RELAY AUTHORITY
MAATUSKA - 171.25.193.9 - RELAY AUTHORITY
FARAVAHAR - 154.35.175.225 - RELAY AUTHORITY
LONGCLAW - 199.254.238.52 - RELAY AUTHORITY

Rysunek 2: directory authorities (autor: Jordan Wright[3])

każdy z nich uczestniczy w głosowaniu, poprzez które ustalają jak ma wyglądać cała sieć. Skutkiem głosowania jest tzw. consensus, czyli dokument tekstowy opisujący wynik głosowania. Mogą oni faworyzować niektóre przekaźniki, opierając się np. na przepustowości ich łącza lub czasie działania. Przykładowo, jako pierwszy węzeł na trasie można wybierać jedynie te węzły którym została przyznana specjalna flaga. Aby ją zdobyć, przekaźnik musi działać przez około 8 dni, oraz posiadać stabilne łącze. Jest to spowodowane tym, że węzły tego typu znają prawdziwy adres IP użytkownika, a więc są one dużo bardziej krytyczną częścią infrastruktury niż np. węzły na środku trasy.

2.2 Trasa komunikacji

Nawiązując połączenie z siecią TOR, wybieramy losowo pierwszy węzeł(guard node), a następnie używamy protokołu Diffiego-Hellmana(lub któregoś z jego wariantów) aby ustalić wspólny sekret. Od tego momentu połączenie między użytkownikiem a pierwszym routerem jest szyfrowane. Używając pierwszego węzła jako proxy, powtarzamy ten proces, i nawiązujemy połączenie z drugim(middle node) oraz trzecim(exit node) węzłem. Warto wspomnieć, że TOR nigdy nie ukrywał, i nigdy nie miał zamiaru ukrywać faktu iż dana osoba z niego korzysta, dlatego warto mieć na uwadze, że nasz dostawca internetu ma wiedzę o tym że łączymy się z TORem. Nie oznacza to jednak utraty ani anonimowości, ani prywatności, dlatego że zarówno nasz dostawca internetu, jak i pierwszy router na trasie nie wiedzą z kim i w jakim celu się komunikujemy. Router środkowy widzi jedynie że dwa przekaźniki wewnątrz sieci komunikują się między sobą, zatem nie zna ani nadawcy ani odbiorcy. Trzeci router jest nieco groźniejszy, dlatego że zna on odbiorcę wiadomości(nie zna nadawcy), a także jest odpowiedzialny za zdjęcie ostatniej warstwy szyfrowania, co narusza prywatność, o ile nie użyjemy innych środków zapewniających szyfrowanie end-to-end. Niestety, nie jest to takie proste. Potrzebne jest założenie że każdy z tych trzech węzłów jest niezależny(tzn. każdy jest kontrolowany przez inną osobę bądź organizację, które nie są ze sobą powiązane). Według twórców TORa[4], jest to jedno z największych zagrożeń dla anonimowości. O ile nie istnieje złoty środek który sprawi że problem zniknie, istnieją metody sprawiające że ataki opierające się na kontrolowaniu więcej niż jednego węzła na trasie stają się trudne. Przykładem może być “przypięcie” pierwszego routera na trasie do klienta na długi okres czasu(rzędu dwóch miesięcy). Dzięki temu, co prawda część użytkowników może wybrać węzły należące do adversarza, ale za to wszyscy pozostali, przez cały ten czas będą bezpieczni. Argument stojący za tym rozwiązaniem jest taki, że wykonanie jednokrotnego ataku deanonimizującego klienta już serwer, jest tak samo złe jak możliwość wykonywanie takich ataków

przez dłuższy okres czasu. Korzyść nie jest oczywista, ale powstały prace naukowe[5], w których autorzy wykazali że system ten zapewnia większe bezpieczeństwo niż ten klasyczny.

2.3 Ukryte usługi

Jak już zostało powiedziane, użytkownicy mogą używać TORa jako proxy, dzięki czemu odbiorca nie jest w stanie dowiedzieć się kim jest nadawca. A co jeśli ktoś chce świadczyć usługi jako serwer, pozostając anonimowym? TOR przewiduje także taką możliwość, używając usług ukrytych(ang. TOR hidden services), widocznych jedynie dla klientów używających TORa. Rozważmy scenariusz gdzie Bob staje się serwerem, a Alice, jako klient, chce nawiązać z nim połączenie. Aby tego dokonać[6], Bob losowo wybiera 3 przekaźniki z całej sieci TOR, czyli tzw. punkty wprowadzenia(ang. introduction points), a następnie nawiązuje z nimi połączenie, tak jak zostało to opisane wcześniej. Węzły te będą później potrzebne do nawiązania połączenia z klientem. Najpierw, Bob generuje parę kluczy RSA, z użyciem klucza długości 1024 bitów. Nie jest to jeszcze kryptografia którą można z łatwością złamać, ale jest to zdecydowanie za mało, ale twórcy planują[7] zastąpienie 1024-bitowego RSA przez silniejsze algorytmy, oparte na krzywych eliptycznych(ED25519). Następnie, Bob oblicza $SHA1$ klucza publicznego, z czego pierwsze 10 bajtów stają się identyfikatorem ukrytej usługi(HS_{id}). Od teraz adresem usługi Boba jest $base32(HS_{id}).onion$. Aby usługa Boba była dostępna dla reszty sieci, musi on udostępnić im deskryptor swojej usługi, czyli plik tekstowy, zawierający informację potrzebne do nawiązania połączenia, m.in. klucz publiczny. W sieci TOR, niektóre węzły pełnią rolę baz deskryptorów usług ukrytych(ang. hidden service directory), czyli po prostu przechowują te deskryptory, a także dostarczają je klientom, gdy ci o to poproszą. Bob, jako serwer, będzie musiał wybrać odpowiadający adresowi jego usługi węzeł, któremu będzie mógł udostępnić swój deskryptor. Aby to zrobić, Bob oblicza identyfikator deskryptora($desc_{id}$) w następujący sposób ($\|$ oznacza konkatenację):

$$desc_{id} = H(address \| H(timestamp \| desc_{cookie} \| replica))$$

Gdzie H to funkcja haszująca(aktualnie jest to SHA1, ale planuje się[7] zastąpienie jej przez SHA3), $address$ jest adresem Boba, opisanym wcześniej, $timestamp$ to ilość dób od początku epoki UNIXa. $desc_{cookie}$ ma znaczenie tylko gdy chcemy ograniczyć dostęp do usługi tylko do ludzi znających ciasteczko, zazwyczaj to pole jest puste. $replica$ to liczba(zazwyczaj 1 lub 0), służąca do wyboru zbioru węzłów przechowujących deskryptor serwera. Aby wybrać odpowiadający węzeł, Bob sortuje fingerprinty wszystkich węzłów-kandydatów(fingerprintem węzła jest fingerprint jego klucza publicznego) na przechowywanie deskryptora usługi Boba, a następnie wybiera 3 następne, które są większe(leksykograficznie) od identyfikatora deskryptora Boba(jeśli takich nie ma to wybieramy te z początku listy), tzn. z ciągu:

$$HSdir_{n-2}, HSdir_{n-1}, desc_{id}, HSdir_n, HSdir_{n+1}, HSdir_{n+2}$$

Bob wybierze $HSdir_n, HSdir_{n+1}, HSdir_{n+2}$. Od teraz Alice, znając adres Boba może nawiązać połączenie, robi to w następujący sposób:

1. Alice dowiaduje się o adresie usługi Boba w jakikolwiek sposób(poprzez wyszukiwarke, bezpośrednio od Boba).
2. Alice wybiera losowo, z całej sieci TOR tzw. punkt spotkania(ang. rendezvous point), nawiązuje z nim połączenie, oraz generuje losowe ciasteczko.
3. Alice wyznacza węzeł zawierający informację o usłudze Boba na podstawie jego adresu, a następnie pobiera z niego informacje dotyczące punktów wprowadzenia
4. Alice buduje nowe połączenie z jednym z punktów wprowadzenia, wysyła zaszyfrowane kluczem publicznym Boba adres IP, fingerprint punktu spotkania, oraz sekretne ciasteczko

5. Punkt wprowadzenia przekazuje wiadomość do Boba, który po odszyfrowaniu wiadomości, nawiązuje połączenie z punktem spotkania i przekazuje mu ciasteczko.

Od teraz Alice komunikuje się z Bobem poprzez punkt spotkania, używając szyfrowania end-to-end. Obie strony łączą się z nim poprzez TOR, a więc anonimowość jest zapewniona zarówno dla serwera jak i klienta. Ciekawą cechą związaną z usługami ukrytymi jest to że nie trzeba konfigurować usługi NAT, dlatego że to serwer jako pierwszy nawiązuje połączenie z punktem spotkania.

3 Zagrozenia dla TORa

Niestety, okazuje się że system opisany w powyższym rozdziale ma wiele pułapek które mogą naruszyć anonimowość lub prywatność użytkowników. Nie oznacza to jednak że cała idea jest zła, lub że używanie TORa nie ma sensu, dlatego że zazwyczaj takie ataki wymagają dość dużych środków i zaangażowania, a nawet wtedy nie ma pewności że uda się coś na tym ugrać. Z drugiej strony, nie da się ukryć że istnieją organizacje które takie środki posiadają, dlatego warto przyjrzeć się problemom z którymi muszą zmagać się twórcy TORa.

3.1 Deanonimizacja klienta

Opisywana metoda polega na analizie odstępów czasowych między poszczególnymi działaniami klienta, oraz nosi nazwę HSDir deanonymization attack[7]. Rozważmy sytuację w której Alice jest klientem chcącym połączyć się z pewną usługą ukrytą, a Eve jest pasywnym adversarzem, kontrolującym guard node powiązany z Alice, oraz węzeł przechowyujący deskryptor usługi ukrytej z którą chce się połączyć Alice. Eve może przeprowadzić atak czasowy, obesrwując proces łączenia się Alice z usługą ukrytą, wyglądający następująco(podane odstępy czasowe nie muszą zawsze być takie, jest to jedynie przykład, ale wydają się one dość prawdopodobne):

1. (15 : 34 : 03) Alice tworzy połączenie z węzłem przechowującym interesujący ją deskryptor usługi ukrytej
2. (15 : 34 : 05) Eve odnotowuje żądanie dla pewnego deskryptora umieszczonego na jej serwerze
3. (15 : 34 : 06) Alice zamyka poprzednio otwarte połączenie
4. (15 : 34 : 06) Alice otwiera połączenie do punktu spotkania
5. (15 : 34 : 06) Alice otwiera połączenie do punktu wprowadzenia
6. (15 : 34 : 08) Alice zamyka połączenie z punktem spotkania
7. (X : Y : Z) Alice komunikuje się z punktem spotkania przez pewien okres czasu(tzn. nie zabija połączenia natychmiastowo)

Warto przypomnieć, że Eve nie wie o tym czy Alice łączy się z punktem spotkania, czy z jakimkolwiek innym punktem, odnotowuje ona jedynie fakt zaistnienia pewnego połączenia zainicjowanego przez Alice. Obserwując tego typu ruch, Eve może skojarzyć adres IP Alice z serwisem którego deskryptor został właśnie pobrany, czyli stwierdzić z dość dużym prawdopodobieństwem że Alice łączy się z pewnym serwerem z sieci TOR.

3.2 Deanonimizacja serwera

Założmy że Bob prowadzi usługę ukrytą w sieci TOR, a Eve kontroluje guard node przez który Bob łączy się z resztą sieci, oraz pewien inny przekaźnik, który może posłużyć jako punkt spotkania. Eve przypuszcza że Bob prowadzi sklep z narkotykami, ale chciałaby to w jakiś sposób potwierdzić. Atak wygląda następująco:

1. Eve wysyła do punktu wprowadzenia sklepu narkotykowego informacje o chęci nawiązania połączenia, oraz kontrolowanego przez nią adres punktu spotkania.
2. Bob nawiązuje połączenie z podanym punktem spotkania, powiadamiając go o gotowości na nawiązanie komunikacji
3. Po otrzymaniu powiadomienia przez punkt spotkania, Eve odsyła do jego nadawcy N pakietów, mających służyć jako padding, który serwer odrzuci.
4. Eve wysyła z punktu spotkania informację o zakończeniu połączenia.

Guard node należący do Eve cały czas monitoruje ruch, więc jest w stanie stwierdzić, że z dużym prawdopodobieństwem należy do Boba, o ile tylko uda się skorelować próbe nawiązania połączenia ze sklepem narkotykowym Boba z następującym ciągiem wiadomości(wysyłanie trzech pakietów wynika ze specyfikacji protokołu):

1. Wiadomość o gotowości do komunikacji(3 pakiety w stronę punktu spotkania)
2. Wiadomość o zakończeniu połączenia(3 pakiety w stronę serwera)
3. N pakietów paddingu w stronę serwera

Może się wydawać że taki atak może się nie udać przez to że oprócz pakietów wysyłanych przez atakującego, przez przekaźniki przesyłają informację także inni użytkownicy, ale jak pokazują badania[6], ta technika może być praktycznie bezbłędna.

3.3 Naruszanie prywatności

Jak już zostało wspomniane, przekaźnikiem może być każdy, w szczególności każdy(spełniając pewnie wymagania) może być przekaźnikiem przechowującym deskryptory usług ukrytych. Każdy z deskryptorów przechowuje klucz publiczny, za pomocą którego można wyliczyć adres serwisu, metodą opisaną w poprzednim rozdziale. Osoba kontrolująca taki przekaźnik, może zbierać adresy usług ukrytych, a także minitorować ruch, co nie powinno mieć miejsca w sieci takiej jak TOR. Twórcy TORa twierdzą[7], że jest to bardzo szkodliwe, oraz że istnieją setki firm, których model biznesowy opiera się o takie działanie. Mogą one wtedy wysyłać crawlery, zbierające dane o całej sieci.

4 Czy ludzie potrafią korzystać z TORa?

W poprzednim rozdziale przyglądaliśmy się technicznym atakom na uczestników sieci TOR. Okazuje się jednak, że wcale nie są one potrzebne, dlatego że z powodu niewiedzy bądź głupoty, ludzie sami potrafią ujawnić swoją tożsamość, i nie trzeba używać do tego żadnych zaawansowanych technologii.

Jak podaje portal forbes.com[8], pod koniec roku 2013 pewien student Harvardu postanowił zawiadomić policję o tym że na uczelni jest bomba. Oczywiście, żadnej bomby nie było, a cały ten donos to próba uniknięcia egzaminu, dlatego student postanowił że zadba o to aby policja nie dowiedziała się o jego tożsamości. Z tego powodu, postanowił on wysłać maila z donosem,

używając TORa. Niestety, nie wiedział o tym, że używając sieci bezprzewodowej udostępnianej przez jego uczelnię, która do autentykacji wymaga imienia i nazwiska, w logach serwera znajduje się informacja o tym że komunikował się poprzez sieć TOR. Można domyślać się, że w czasie wysyłania maila, był on jedyną osobą z tej sieci używającą TORa, dlatego że policja nie miała większego problemu z namierzeniem sprawcy.

Nie mogło także zabraknąć historii twórcy portalu Silkroad, Rossa Ulbrichta. Zaufana Trzecia Strona[9] opisuje dokładnie wszystkie jego wpadki. Zaczęło się 27. stycznia, 2011 r., od poinformowania o istnieniu nowego serwisu handlującego narkotykami na forum internetowym shroomery.org, przez użytkownika o pseudonimie altoid. Podobna sytuacja zdarzyła się dwa dni później, gdy użytkownik o tym samym pseudonimie umieścił podobną informację na forum bitcointalk.org. 8 miesięcy później, ten sam użytkownik umieścił ogłoszenie w którym oferuje pracę w startupie, w której wymagał specjalistycznej wiedzy o Bitcoinie. Tym razem podał on swój adres email - rossulbrich@gmail.com. Ustalono że w kodzie serwera Silkroad istnieje zabezpieczenie, ograniczające dostęp do panelu administracyjnego do jednego numeru IP. FBI знаło ten adres, oraz ustaliło że należy on do serwera jednego z dostawców VPN, który wyjawiał ostatnio adres IP z którego łączona się z tym serwerem. Okazało się że jest to adres kawiarenki internetowej, a jak potem udało się ustalić, z tego samego adresu IP logowano się na skrzynkę mailową Rossa Ulbrichta. Kolejną wpadką twórcy Silkroad'a było zamawianie fałszywych dowodów na swój adres zamieszkania. Przesyłka została przechwycona na granicy z Kanadą, wszystkie dokumenty zawierały zdjęcie przedstawiające Rossa Ulbrichta, ale z innymi danymi osobowymi. Nie są to wszystkie jego wpadki, ale myślę że jest to wystarczająco dużo, a szczególnie dla FBI, by mieć pewność że jest on co najmniej zamieszany w zarządzenie Silkroadem. Historia Rossa Ulbrichta kończy się w październiku 2013r., kiedy został zatrzymany w bibliotece publicznej w San Francisco, gdzie agenci FBI przechwycili jego (włączony) komputer, na którym był on zalogowany do panelu administracyjnego Silkroad.

Jak widać, w wyżej opisanych przypadkach ani razu nie wykorzystano błędów w technologii, a nawet nie potrzeba było stosować wyrafinowanej socjotechniki. Przestępcy zostawiali po sobie tyle poszlak, że wystarczyło jedynie trochę poszukać, by ich odnaleźć. Warto jest o tym pamiętać, jeśli ktoś próbuje argumentować nieskuteczność TORa tym, że dużo ludzi wpadło, mimo że z niego korzystali. Technologia to nie talizman, który ma zapewnić nam ochronę, ale narzędzie z którego należy umiejętnie korzystać.

Literatura

- [1] Reed M. G., Sylverson P. F., Goldschlag D. M. (1998), *Anonymous connections and onion routing*, IEEE Journal on Selected Areas in Communications, 16(4):482-494
- [2] HANtwister, *Onion routing*, https://en.wikipedia.org/wiki/Onion_routing, [odwiedzone 17.12.2017]
- [3] Jordan Wright *How Tor Works Part Three - The Consensus*, <https://jordan-wright.com/blog/2015/05/14/how-tor-works-part-three-the-consensus/>, [odwiedzone 17.12.2017]
- [4] Roger Dingledine, Nick Mathewson, Paul Syverson *Tor: The Second-Generation Onion Router*
- [5] Tariq Elahi, Kevin Bauer, Mashael AlSabah, Roger Dingledine, Ian Goldberg *Changing of the Guards: A Framework for Understanding and Improving Entry Guard Selection in Tor*
- [6] Alex Biryukov, Aaron Johnson, Jean-Sébastien Coron, Thorsten Holz, Ralf-Philipp Weinmann, *Deanonymisation techniques for Tor and Bitcoin (12/06/2015)*

- [7] asn, Nima Fatemi, David Goulet, *Understanding Tor Onion Services and Their Use Cases - HOPE XI 2016*
- [8] Runa A. Sandvik (18/12/2013), *Harvard Student Receives F For Tor Failure While Sending Anonymous Bomb Threat* <https://www.forbes.com/sites/runasandvik/2013/12/18/harvard-student-receives-f-for-tor-failure-while-sending-anonymous-bomb-threat> [odwiedzone 19.12.17]
- [9] Adam Haertle (03/11/2013), *Seria wielu drobnych wpadek, czyli jak FBI namierzyło założyciela Silk Road* <https://zaufanatrzeciastrona.pl/post/seria-wielu-drobnych-wpadek-czyli-jak-fbi-namierzylo-zalozyciela-silk-road/> [odwiedzone 19.12.17]